

Sierakowski Stanisław

Data urodzenia: 1881

ziemianin, hrabia, właściciel majątku ziemskiego w Waplewie, pow. sztumski oraz w Osieku i Kretkach Małych, pow. brodnicki (dawniej pow. rypiński) działacz społeczno-polityczny, poseł do sejmu pruskiego w l. 1923-1924; członek zwyczajny TNT w l. 1910-1918

Urodził się 9 III 1881 r. w Poznaniu jako syn Adama i Marii z Potockich. Relegowany z gimnazjum w Chełmnie za udział w organizacji filomackiej maturę uzyskał w Krakowie, po czym studiował prawo i ekonomię w Berlinie oraz Brukseli. W 1909 r. przejął od ojca administrowanie rodzowymi majątkami ziemskimi. Co najmniej od 1910 r. był członkiem TNT, zaangażowany w ruchu narodowym na Pomorzu. Był doradcą delegacji polskiej na konferencję pokojową w Paryżu w 1919 r. W tym samym czasie z ramienia rządu polskiego został wyznaczony kierownikiem akcji plebiscytowej na Powiśle i Warmię, a także w l. 1920-1923 honorowo konsulem generalnym RP w Kwidzynie. Był współzałożycielem Związku Polaków w Niemczech, a w l. 1922-1927 prezesem jego Rady Naczelnej, później prezesem bez funkcji, a od 1931 r. prezesem honorowym. Współpracował w gremiach zrzeszających przedstawicieli różnych mniejszości narodowych w Europie. Z własnych środków wspierał wiele inicjatyw narodowych. Niestety na skutek zadłużenia, niewłaściwej gospodarki i szykan niemieckich jego rodowe dobra zostały znacząco okrojone, w związku z czym wyprowadził się z żoną do Polski – krótko mieszkając w Poznaniu, Toruniu, by osiedlić w Osieku pod Rypinem. Tam ok. 20 X 1939 r. został aresztowany przez Niemców i wkrótce rozstrzelany. Podobny los spotkał jego

żonę Helenę z Lubomirskich i córkę Teresę z mężem Tadeuszem Gniazdowskim.

Literatura:

1. Mroczko M., *Sierakowski Stanisław*, [w:] *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 4, red. Z. Nowak, Gdańsk 1997, s. 211-212.
2. Oracki T., *Sierakowski Stanisław*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 37, z. 3, red. H. Markiewicz, Warszawa-Kraków 1996-1997, s. 303-305.
3. Rzyska-Laube D., *Zbiory artystyczne polskich ziemian na Pomorzu Nadwiślańskim od końca XVIII wieku po czasy dzisiejsze*, Gdańsk 2022, s. 94-96, 135-137, 192-193.
4. Fot. ze zbiorów Muzeum – Zamek w Łańcucie

Tomasz Łaszkiewicz